

**«Теміртау қаласының орталықтандырылған
кітапханалар жүйесі» КММ
Ақпараттық-библиографиялық бөлім**

**Әбіш Кекілбаев
(1939-2015)**

**«Бір ел – бір кітап» акциясына арналған
библиографиялық жаднама**

Теміртау, 2019

91.9:83

Ә21

«Әбіш Кекілбаев»: жаднама [жазушы Әбіш Кекілбаев туралы] / Теміртау қаласының орталық кітапханасы; құраст: И.Байтөлеу. – Теміртау. – 2019.

Оқырманға

2019 жылдың «Бір ел - бір кітап» республикалық акциясына екі бірдей қаламгердің шығармасы таңдалды. Әбділдә Тәжібаевтың поэзиялары мен Әбіш Кекілбаевтің «Аңыздың ақыры» романы.

Еліміздің оқу мәдениетін дамыту, жастардың бойына патриоттық сезімді баулу, ұлттық идеологияны дамыту, жастарды қазақ жазушыларының шығармаларын оқуға баулу мақсатындағы ҚР Мәдениет министрлігі мен Ұлттық академиялық кітапханасының бастамасымен 2007 жылдан бері қолға алынып, жүзеге асып келе жатқан «бір ел – бір кітап» акциясы – керемет жаңалық, жаңа үрдіс болып қалыптасты.

Құрастыру барысында электронды каталог қолданылды.

Тізімде 2003-2018

жылдар аралығындағы әдебиеттер қамтылған.

Бұл тізім қалың оқырман жұртшылыққа арналған.

Әбіш Кекілбайұлы 1939 жылы 6 желтоқсан күні Маңғыстау облысы, Маңғыстау ауданы (бұрынғы Гурьев облысы), Оңды ауылының Мырзайыр деген жерінде

дүниеге келген.

1957 жылы Таушықтағы мектептің 1 сыныбына барып,

1948-1954 жылдары Оңды орталау, ал 1956-57 жылдары Үштағандағы орта мектепте оқиды.

1957 жылы Қазақ Мемлекеттік Университетінің филология факультетіне түседі. Университетте әдебиет бірлестігін

басқарып, жас талаптар шоғырын жарыққа шығарады. Соңғы курста оқып жүріп, «Қазақ әдебиеті» газетінде қызмет атқарады. 1962 - 1965 жылдар аралығында «Лениншіл Жас» газетінде бөлім меңгерушісі болып істеді. 1965-1968 жылдары ҚазКСР Мәдениет министрлігінде, 1968-1970 жылдары Кеңес армиясының қатарында, 1970-1975 жылдары «Қазақфильм» студиясында бас редактор, 1975-1984 жылдары Қазақстан КП ОК мәдениет бөлімінде нұсқаушы, сектор меңгерушісі, 1984-1986 жылдары ҚазКСР Мәдениет министрінің орынбасары, 1986-1988 жылдары Қазақстан жазушылар одағы басқармасының 2-ші хатшысы, 1989-1990 жылдары ҚазКСР тарихи және мәдени ескерткіштерді қорғау қоғамы Орталық кеңесінің төралқа төрағасы, 1990 жылы Қазақстан КП ОК бөлім меңгерушісі. 1991 жылы Қазақстан Республикасы Жоғары Кеңесінің Мәдениет, тіл және ұлтаралық қатынастарды дамыту

жөніндегі комитеттің төрағасы, 1992-1993 жылдары «Егемен Қазақстан» газетінің бас редакторы, 1993-1995 жылдары Қазақстан Республикасының Мемлекеттік кеңесшісі. 1994-1995 жылдары Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің төрағасы, 1996-2002 жылдары Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы болып істеді. 2002 жылдан бастап Қазақстан Республикасының Парламенті Сенатының депутаты. Әбіш Кекілбайұлы Қазақстан Жоғарғы Кеңесіне екі рет, Мәжілісіне бір рет баламалы негізде депутат болып сайланады.

Әбіш Кекілбайұлының алғашқы өлеңдер жинағы «Алтын шуақ» 1962 жылы, «Бір шөкім бұлт» 1965 жылы жарық көрді.

Ауыл өмірінен жазылған повесть, әңгімелер жинағы «Дала балладалары» - Әбіш Кекілбайұлының кең тынысты эпик, суреткерлік болашағын танытады. 1974 жылы «Дәуірмен бетпе-бет» сын мақалалар жинағы, «Бір уыс топырақ», 1979 жылы «Тырау тырау тырналар», Маңғыстау түбегінің өткені, бүгіні, болашағы туралы «Ұйқыдағы арудың оянуы» тарихи танымдық баян, 1982 жылы «Шыңырау» повестер жинағы, 1992-93 жылдары Таңдамалы екі томдық, 1995 жылы «Заманмен сұхбат» 1998 жылы «Азаттықтың ақ таңы», публицистикалық мақалалары, толғамдары, 1999 жылы 12 томдық шығармалар жинағы жарыққа шықты.

Әбіш Кекілбайұлының «Үркер» (1981), «Елең-алаң» (1984) романдары қазақ әдебиетінің үлкен табысы ретінде бағаланып, Қазақ КСР Мемлекеттік сыйлығын алды.

2001 жылы шыққан «Талайғы Тараз», 2002 жылы шыққан «Шандоз» тарихи тақырыпты ғылыми дәйекпен, дерекпен түсінікті ұғымды етіп жеткізудің жаңа бағыт-бағдарын белгілеп берді. 2009 жылы «Сыр десте» деп аталатын автордың көп жылдық ой-толғаулары, эссе, естелік, сөйлеген сөздерінің 5 томдық жинағы жарыққа шықты. Әбіш Кекілбайұлының көптеген шығармалары ТМД халықтары мен шетел тілдеріне аударылған. Ол

ҚазССР Мемлекеттік сыйлығының 1986, Қазақстан Республикасы Президентінің бейбітшілік және рухани келісім сыйлығының -1995, «Отан» орденімен -1999, Түркі елдері қауымдастығының шешімімен «Түркі дүниесіне сіңірген еңбегі үшін сыйлығын» алады. 2003 жылы «Қазақстанның Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев» орденімен марапатталды. Шандоз» «Аңыздың ақыры», «Үркер», «Елең-Алаң», «Конец легенды», «Плеяды - созвездие надежды», «Всполохи» романдары, «Бір шөкім бұлт», «Күй», «Бәйгеторы», «Шыңырау», «Бәсеке», «Ханша дария хикаясы», «Құс қанаты», «Бір шоқ жиде», «Шеткері үй» повестері жарық көрді.

К.Гоццидің - «Туранбике ханшайым», А.П.Чеховтың - «Ваня ағай», Вальехо Антонио Буэроның - «Бүгін мейрам, бүгін той», Генрик Ибсеннің - «Үрей», Л.Дарконың - «Сүйіктім менің, Электра!», У.Шекспирдің - «Ромео мен Джульетта», У.Шекспирдің - «Кориолан», У.Шекспирдің - «Король Лир», М.Фриштің «Ғылым қуған Дон-Жуан» шығармаларын қазақ тіліне аударған.

Әбіш Кекілбаев туралы мақалалар:

Айтаханов, Қ. Ұлы дала ойшылы: [қоғам қайраткері, жазушы Әбіш Кекілбаев жайлы] / Қ. Айтаханов // Егемен Қазақстан.- 2016.- 15 қаңт. (№8).- 8 б.

Әулие Әбіш әлемі: [жазушы Әбіш Кекілбаевтің қазанамасы] // Қазақ әдебиеті.- 2015.- 18-24 желт. (№51).- 1, 4-5 б.

Домбай, Н. Ұлтының бағына туған [Мәтін]: [жазушы Әбіш Кекілбаев туралы] / Н. Домбай // Ана тілі.- 2016.- 24-30 қараша (№47).- 3 б.

Есенқарақызы, Х. Әбіш тойының тағылымы: [қоғам қайраткері, жазушы Әбіш Кекілбаев жайлы] / Х. Есенқарақызы // Қазақ әдебиеті.- 2016.- 12-18 ақп. (№6).- 1, 9 б.

Кекілбайкеліні, К. Әбіштен - абызға, абыздан - аңызға [Мәтін]: [жазушы Әбіш Кекілбаев туралы]: сүйген жары Клара Жұмабайқызымен болған сұқбат./әңгім. Ж.Мұқанов / К. Кекілбайкеліні // Қазақ әдебиеті.- 2016.- 11-17 қараша (№45-46).- 1-3 б.

Мәмесейіт, С. Кемел қаламгер келбеті [Мәтін]: [қарымды қаламгер, драматург Әбіш Кекілбаев жайлы] / С. Мәмесейіт // Егемен Қазақстан.- 2018.- 1 қараша (№209).- 9 б.

Әбіш Кекілбаевтың шығармалары:

Кекілбаев, Ә. Күйші [Электрондық ресурс] / Әбіш Кекілбаев; оқыған С.Әбілұлы.- хикаяттар.- Алматы: Жазушы, 2008.- 1 электрон. опт. диск (MP3).- (Аудиокітап).

Кекілбаев, Ә. Махаббат мұнарасы [Мәтін]: роман және хикаят / Ә.Кекілбаев.- Алматы: Раритет, 2005.- 288б.- (Қазақ прозасы қазынасынан).

Кекілбаев, Ә. Ханша-Дария хикаясы [Мәтін]: балладалар мен роман / Ә. Кекілбаев.- Алматы: Атамұра, 2003.- 320б.- (Атамұра кітапханасы).

Құрастырушы: АББ библиографы
Байтөлеу, И.Б.

ОК телефоны: 8(7213) 98-47-60

Факс: 8 (7213) 44-66-81

e-mail: tcs.gb@mail.ru